

SCHIMBARE DE PARADIGMĂ: DE LA MANAGEMENTUL TRADIȚIONAL LA UNUL AGIL

Ludmila CORGHENCI,
ORCID 0000-0002-0248-9108
**Biblioteca Națională
a Republicii Moldova**

Rezumat: Articolul reflectă opiniile autorului privind lucrarea „Transformarea bibliotecilor publice din Republica Moldova în contextul managementului schimbării”, semnată de Ludmila Ouș, directorul Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu”, Bălți – suport teoretic și aplicativ pentru biblioteci.
Cuvinte-cheie: managementul schimbării, transformarea bibliotecii, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu”, Bălți

Abstract: This article reflects the author's opinion on the work 'Transformation of public libraries of the Republic of Moldova in the context of change management', signed by Ludmila Ouș, director of the "Eugeniu Coșeriu" Municipal Library Bălți. This work could provide both theoretical and practical support for libraries.

Keywords: change management, library transformation, "Eugeniu Coșeriu" Municipal Library Bălți

Prezentarea opiniilor pe marginea lucrării „Transformarea bibliotecilor publice din Republica Moldova în contextul managementului schimbării” [1] este determinată de mai multe motive:

- responsabilități de publicare a lucrării ale personalităților cunoscute și apreciate în domeniul profesional (consultant științific și autor) - dr. Natalia Cheradi și Ludmila Ouș, director al Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu”, Bălți - rodnice la capitolul „publicații”, acestea fiind utile și constituind suport permanent pentru lecturi profesionale;
- tema abordată în lucrare este una actuală, importantă pentru toate bibliotecile din cadrul sistemului național; managementul schimbării solicită bibliotecilor abordarea și aplicarea sistematică a cunoștințelor, a instrumentelor și resurselor pentru a face față schimbării; scopul principal al managementul schimbării ține de diversificarea și personalizarea serviciilor de bibliotecă, implementarea cu succes a unor servicii și procese noi, produse și strategii în sprijinul comunității;

- lucrarea prezintă o realizare a cercetărilor L. Ouș, efectuate pe parcursul ultimilor ani și prezentate în cadrul diverselor evenimente științifico-metodologice, în articole din reviste profesionale.

Lucrarea are un caracter multilateral, având la bază un suport teoretic și practic fundamentat. Limbajul accesibil, claritatea expunerii ideilor, captează atenția chiar din primele pagini ale monografiei și suscită un interes profesional deosebit. Astfel, apreciem lectura ușoară, chiar dacă lucrarea este identificată ca un studiu științific.

Întocmind lucrarea și prezentând informația de la general la particular, autorul asigură componentele de bază ale unei structuri logice, convingătoare cu componente de caracter introductiv, teoretic (capitolul 1), aplicativ (capitolul 2), concluzii, studiu continuu al temei (bibliografie din 56 de titluri), anexă.

Introducerea descrie și fundamentează succint, dar convingător, necesitatea și importanța elaborării monografiei, formulând clar scopul și sarcinile lucrării și argumenteând importanța teoretică și practică a rezultatelor cercetării.

Capitolul 1 al lucrării – „Definirea managementului de bibliotecă și importanța sa în contextul evoluției tehnologice și a schimbărilor sociale” – conține răspunsuri la întrebările: Care sunt conceptele de bază ale managementului de bibliotecă? De ce managementul schimbării în bibliotecă? Cât de importantă este adaptarea la schimbări? În viziunea autorului, starea viitoare dorită a bibliotecii implică o abordare sistematică a schimbării (deci fiind importante competențe de a gestiona schimbarea, de a defini strategii reușite), o comunicare transparentă și deschisă, implicarea personalului (minimizarea fricilor, anxietăților și rezistenței personalului, dezvoltarea competențelor profesionale) și adaptarea la noile cerințe, asigurând o tranziție fermă. Lectura capitolului 1 al monografiei ne convinge de importanța alinierii bibliotecilor la principiile și conținuturile managementului schimbării. Este vorba despre adaptarea bibliotecilor la cerințele pieței și ale membrilor comunității, despre contribuirea la creșterea competitivității, despre asigurarea diversificării și personalizării serviciilor, a produselor de bibliotecă, a imaginii acesteia.

Capitolul 2 al lucrării – „Implementarea schimbărilor în practica bibliotecilor publice din Republica Moldova” – are un conținut aplicativ, axându-se pe evaluarea și pe măsurarea impactului schimbării la Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu”, Bălți (BMB). Astfel, autorul demonstrează că BMB „Eugeniu Coșeriu” poate cuantifica impactul schimbărilor, planificate și aplicate pe parcursul a mai multor ani: o stabilitate profesională (aspect important în condițiile actuale, mai ales referindu-ne la menținerea moralului și fidelității personalului de specialitate), dar și o eficiență îmbunătățită, optimizarea colaborării în echipă, a flexibilității organizaționale, a comunicării profesionale. Rapoartele analitice ale BMB „Eugeniu Coșeriu” reflectă creșterea satisfacției membrilor comunității privind serviciile și produsele prestate [2, 3]. Autorul este convingător în faptul că

managementul schimbărilor a transformat biblioteca și a devenit o constantă la BMB.

Concluziile finale sunt în concordanță cu demersul teoretic și aplicativ al lucrării. Trendurile dezvoltării și gestionării bibliotecilor publice în viziunea autorului sunt: promovarea adaptării tehnologice (implementarea soluțiilor IT moderne), eficientizarea comunicării în relația biblioteca-comunitate, extinderea parteneriatelor, adaptarea serviciilor/produselor la necesitățile membrilor comunității, flexibilizarea spațiilor bibliotecii, dezvoltarea culturii organizaționale reziliente. BMB este un model de adaptare la piața muncii prin dezvoltarea competențelor personalului de specialitate, investind permanent în implicarea bibliotecarilor în instruiți continue formale și nonformale, în recalificări. De exemplu, în anul 2024, BMB „Eugeniu Coșeriu” a pus accent, în instruirea continuă, pe susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale; operațiunile tehnologice de bază ale bibliotecii; practici și metodologii utilizate în lectură; importanța lecturilor profesionale; diversificarea metodelor de marketing; elaborarea programului de activitate și a raportului textual; colectarea indicatorilor statistici. Per bibliotecar, în anul 2024, au fost oferite circa 50 de ore de instruire non-formală organizate de către alte instituții [3, p. 45].

Bibliografia inclusă (56 de descrieri bibliografice) reflectă diversitatea studiilor cercetate de către autor, acestea susținând diverse concepte și poziționări privind managementul schimbării. În același timp, bibliografia oferă spații și orientare pentru cercetarea continuă a temei.

Lucrarea L. Ouș prezintă un interes incontestabil pentru personalul de specialitate din biblioteci, pentru managerii acestora, încununând cercetările autorului și experiențele BMB „Eugeniu Coșeriu” din ultimii ani. Accesul la varianta electronică a monografiei este posibil grație indexării acesteia în Repozitoriul Național Tematic MoldLis [1].

Referințe bibliografice:

1. OUȘ, Ludmila. *Transformarea bibliotecilor publice din Republica Moldova în contextul managementului schimbării*. Bălți, 2025. 138 p. ISBN 978-9975-3528-9-5. Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md/server/api/core/bitstreams/16eefe1d-6c9d-40c7-8c36-f6955a897e57/content> [accesat 2025-12-29].
2. *Raport analitic al Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu” Bălți pentru anul 2023*. Bălți, 2024. 79 p. Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md/server/api/core/bitstreams/93056f10-f59c-4a92-bcbd-dd77d4b07815/content> [accesat 2025-12-29].
3. *Raport analitic al Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu” Bălți pentru anul 2024*. Bălți, 2025. 84 p. Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md/server/api/core/bitstreams/717e30e5-5b5c-4753-b2d5-9e27728511b8/content> [accesat 2025-12-29].
4. ȘENDREA, Mariana. *Managementul schimbării*. Note de curs. Chișinău, 2015. 252 p. ISBN 978-9975-75-757-7.